

**ПРОТИСТАВЛЯННЯ «ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ»
ПОВСЯКДЕННОМУ СПІЛКУВАННЮ
В ТЕОРІЇ К. ЯСПЕРСА.**

Ткачова О.В.

Національний технічний університет «ХПИ», м. Харків

Історія людства дає безперечні докази визначального впливу суспільних, загалом міжлюдських стосунків на характер розвитку особистості, напрям її самореалізації, формування її духовного світу. Не випадково у ХХ-ХХІ ст., коли зазначена роль спілкування виявилася належним чином усвідомленою на рівні власне філософських узагальнень, у філософії відбувається справжній комунікативний поворот – поворот від позиції єдиного самодостатнього (або «монологічного») суб'єкта до прийняття принципів діалогу, інтерсуб'єктивності як керівних засад осмислення людського буття і діяльності.

Теорія К. Ясперса про справжню комунікацію була повинна протистояти, з одного боку, диктату тоталітарної ідеології, а з іншого – бездуховній і формальній комунікації в суспільстві. Справжня комунікація не усереднює людей, не урівнює їх, не позбавляє їх особистих властивостей, а, навпаки, сприяє їх індивідуалізації та духовному розвитку. Сутність такої комунікації в тому, що вона потребує від кожної людини глибокого розуміння джерел людського буття та збереження себе як особистості. Спілкування, за Ясперсом, є універсальна умова людського буття. Під спілкуванням, чи «екзистенційною комунікацією», він розуміє відносини, які виникають між двома індивідами, які зв'язуються один з одним, але повинні зберігати свої відмінності, які йдуть назустріч один одному із усамітненості, але знають про цю усамітненість лише постільки, оскільки вони вступають у спілкування. Людина, вважає філософ, не може бути собою, якщо не вступає у спілкування та не може вступати у спілкування, якщо не буде усамітненою. В якості умови екзистенційної комунікації виступала у Ясперса загальна доля двох або декілька людей, пов'язаних у корінні буття, умовою ж загальнолюдської комунікації філософ вважає загальну долю всього людства – «осьовий час» як коріння загальноісторичного буття. Тому проблема взаєморозуміння, відкритості, діалогу різних культур, народів та релігій постає у Ясперса як життєва необхідність. Така постановка проблеми людського спілкування та взаєморозуміння є дуже актуальною сьогодні, оскільки у сучасну епоху не може залишатися локальною чи замкнутою жодна з колишніх самотійних культур.